IKERKETA OPERATIBOA TALDE LANA - 3. ARIKETA

Ander Prieto, Aitor Elorza, Josu Ferreras, Gorka Del Rio

Tratamendu termikoak egiten dituen enpresa batek, hiru pieza mota desberdinei, P1, P2 eta P3 piezei, tratamendua egiteko mota zehatz bateko labea du.

Aipatutako labea 24 orduz lanean egon daiteke, baina labeak ezin ditu mota desberdineko piezak aldi berean tratatu.

P1, P2 eta P3 piezen labealdi bakoitzak, 3, 1 eta 2 ordu behar izaten ditu, hurrenez hurren.

Egunean langileak 32 orduz lan egin dezakete. Eta P1, P2 eta P3 piezen labealdi bakoitzak 1, 3 eta 2 eskulan-ordu behar ditu. Azkenik, P1, P2 eta P3 piezen labealdi bakoitzagatik 30, 20 eta 38 unitate-monetario irabazten dira.

Eskatzen da:

1) Irabaziak maximizatzen dituen eguneroko ekoizpen-plana zehaztea.

Simplex metodoa erabiliz ebatzi.

$$\max z = 30P_1 + 20P_2 + 38P_3$$

$$3P_1 + P_2 + 2P_3 \le 24$$

$$P_1 + 3P_2 + 2P_3 \le 32$$

$$P_1, P_2, P_3 \ge 0$$

$$\max z = 30P_1 + 20P_2 + 38P_3$$

$$3P_1 + P_2 + 2P_3 + r = 24$$

$$P_1 + 3P_2 + 2P_3 + s = 32$$

$$P_1, P_2, P_3, r, s \ge 0$$

X_B oinarrizko soluzioa:

$$A \cdot X = b \quad \Rightarrow \quad (B|N) \begin{pmatrix} X_B \\ Y_N \end{pmatrix} = b \quad \Rightarrow \quad B \cdot X_B + N \cdot X_N = b$$

$$X_N = 0 \text{ denez} \quad \Rightarrow \quad B \cdot X_B = b \quad \Rightarrow \quad X_B = B^{-1} \cdot b$$
Kasu honetan:
$$A = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 2 \\ 1 & 3 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow \quad X_B = (r, s)$$

$$A(B|N) \qquad b = \begin{pmatrix} 24 \\ 32 \end{pmatrix} \Rightarrow \quad X_N = (P_1, P_2, P_3)$$

$$N = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 2 \\ 1 & 3 & 2 \end{pmatrix} \Rightarrow \quad X_N = (P_1, P_2, P_3)$$

Hasierako oinarrizko soluzio bideragarria:

$$X_{B} = B^{-1} \cdot b = b = {24 \choose 32}$$

$$\begin{cases} X_{B} = (\mathbf{r}, \mathbf{s}) = (\mathbf{24}, \mathbf{32}) \\ X_{N} = (P_{1}, P_{2}, P_{3}) = (\mathbf{0}, \mathbf{0}, \mathbf{0}) \end{cases}$$
$$B^{-1} = I = B$$

1.	1. Simplex taula		30	20	38	0	0
Coin	Aoin	B-1 ⋅ b	P ₁	P ₂	P ₃	r	S
0	r	24	3	1	2	1	0
0	s	32	1	3	2	0	1
7 -	$\mathbf{Z} = 0 \qquad \frac{\mathbf{z}_{j}}{\mathbf{z}_{j} - \mathbf{c}_{j}}$		0	0	0	0	0
Z=			-30	-20	-38	0	0

Kostu Murriztual: ∃Wj <0 ⇒ Jarraitu

Sartze-Irizpidea: Wj = min zk - ck
min
$$\{-30, -20, -38\} = -38 \Rightarrow P3$$
 sartu

Irtetze-Irizpidea: XBI/Yij = min {XBk/Ykj | Ykj > 0}
min{
$$24/2$$
, $32/2$ }= $12 \Rightarrow$ r atera

Errenkaden arteko eragiketak:

2.	Simplex ta	ula	30	20	38	0	0
Coin	Aoin	B-1 ⋅ b	P ₁	P ₂	P ₃	r	s
38	P ₃	12	3/2	1/2	1	1/2	0
0	s	8	-2	2	2	-1	1
$Z = 456 \qquad \frac{Z_j}{Z_j - C_j}$		57	19	38	19	0	
		$Z_j - C_j$	27	-1	0	19	0

Kostu Murriztual: ∃Wj <0 ⇒ Jarraitu

Sartze-Irizpidea: Wj = min zk - ck
min
$$\{-1\}$$
= -1 $\Rightarrow$ P2 sartu

Irtetze-Irizpidea: XBI/Yij =min {XBk/Ykj |Ykj >0} min{
$$12/\frac{1}{2}$$
,8/2}=4 $\Rightarrow$ s atera

Errenkaden arteko eragiketak:

3.	Simplex ta	ula	30	20	38	0	0
Coin	Aoin	B-1 · b	P ₁	P ₂	P ₃	r	S
38	P ₃	10	2	0	1	3/4	-1/4
20	P ₂	4	-1	1	0	-1/2	1/2
7 – 460 Zj		56	20	38	37/2	1/2	
L=	Z = 460		26	0	0	37/2	1/2

Kostu Murriztuak:∄Wj<0 ⇒ gelditu ⇒ optimoa lortu dugu

r eta s aldagai artifizialak oinarritik kanpo daude ⇒ soluzioa dauka

Ez-oinarrizkoak diren kostu murriztu (Wj = zj - cj) guztiak ≠ 0 dira ⇒ soluzio bakarra

SOLUZIO OPTIMOA:

$$P_1^* = 0$$
, $P_2^* = 4$, $P_3^* = 10$, $r^* = 0$, $s^* = 0$

Helburu-funtzioaren balioa: $z^* = 460$

2) 36 orduz lan egin badaiteke, zein izango litzateke irabazia?

Hasierako egoera:

 $\max z = 30P_1 + 20P_2 + 38P_3$

 $3P_1 + P_2 + 2P_3 \le 24$

 $P_1 + 3P_2 + 2P_3 \le 32$

 $P_1, P_2, P_3 \ge 0$

Egoera berria:

 $max z = 30P_1 + 20P_2 + 38P_3$

 $3P_1 + P_2 + 2P_3 \le 24$

 $P_1 + 3P_2 + 2P_3 \le 36$

 $P_1, P_2, P_3 \ge 0$

3.	3. Simplex taula			20	38	0	0
Coin	Coin Aoin B-1 · b		P ₁	P ₂	P ₃	r	S
38	P ₃	10	2	0	1	3/4	-1/4
20	P ₂	4	-1	1	0	-1/2	1/2
7 –	$Z = 460 \qquad \frac{Z_j}{Z_{j-1}}$		56	20	38	37/2	1/2
Z=			26	0	0	37/2	1/2

Aldaketa egon denez b bektorean, $\hat{b}$ gai-aske berria sortzen da. Aurreko ataleko azken taulan oinarrituz:

$$\hat{X}_{B} = B^{-1} \cdot \hat{b} = \begin{pmatrix} 3/4 & -1/4 \\ -1/2 & 1/2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 24 \\ 36 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 \\ 6 \end{pmatrix} \ge 0$$

 $\hat{X}_{\rm B} \ge 0$ denez, bideragarritasuna mantentzen da.

SOLUZIO OPTIMOA:

$$P_1^* = 0, \qquad P_2^* = 6,$$

$$P_3^*=9$$

$$r^* = 0$$

$$P_3^* = 9, r^* = 0, s^* = 0$$

Helburu-funtzioaren balioa:
$$z^* = 462$$

36 orduz lan egingo balute, irabazia **462** unitate-monetariokoa izango litzateke.

3) Zenbat unitate handitu beharko zen P1 piezen labealdiaren irabazia, bere tratamendua interesgarria izateko?

1. ariket	ako 3. Simj	olex taula	C ₁	20	38	0	0
Coin	Aoin	B-1 · b	P ₁	P ₂	P ₃	r	S
38	P ₃	10	2	0	1	3/4	-1/4
20	P ₂	4	-1	1	0	-1/2	1/2
$\mathbf{Z} = 460 \qquad \frac{\mathbf{z_j}}{\mathbf{z_j - c_j}}$		56	20	38	37/2	1/2	
		Zj - Cj	56 - c ₁	0	0	37/2	1/2

Soluzioa bideragarria ez izateko:

$$\exists W_j < 0 \quad \Rightarrow \quad 56 - c_1 < 0 \quad \Rightarrow \quad \boxed{c_1 > 56}$$

P₁ motako piezen tratamendua interesgarria izan dadin, mota horretako piezen irabazia labealdi bakoitzeko **56** unitate-monetariokoa **baino handiagoa** izan beharko litzateke